

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10P/181/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722205125
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6722205125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti V. A., nar. XX.XX.XXXX, P. A., nar. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom Mesto Krupina, t.č. CDR Hriňová, štátni občania SR, zastúpení kolíznym opatrovníkom Mesto Krupina, deti rodičov matky V.T. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. K., t.č. L. K., W. X, XXX XX X., štátna občianka SR a otca V. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. S. C., štátny občan SR, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u maloletých detí V. A., nar. XX.XX.XXXX, P. A., nar. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Krivec č.171, 962 05 Hriňová.

II. Matka maloletých detí V. A., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého V. A., nar. XX.XX.XXXX, P. A., nar. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, a to na každé dieťa zvlášť, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je matka povinná poukazovať vždy do 20-teho dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet Centra pre deti a rodiny, Krivec č.171, 962 05 Hriňová, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec maloletých detí V. A., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého V. A., nar. XX.XX.XXXX, P. A., nar. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, a to na každé dieťa zvlášť, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 20-teho dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet Centra pre deti a rodiny, Krivec č.171, 962 05 Hriňová, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 26.04.2022 sp.zn.12P/54/2021-127, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.05.2022, v časti týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom V., P. a M. A..

V. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 20.10.2022 č.k.10PPOm/2/2022-19, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.11.2022, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 08.12.2022 bol doručený na tunajší súd návrh navrhovateľa ÚPSVaR Zvolen zo dňa 07.12.2022, ktorým sa domáhal toho, aby súd rozsudkom nariadil ústavnú starostlivosť u maloletých detí V., P. a M. A., ktorá by sa mala realizovať v Centre pre deti a rodiny Hriňová, a zároveň, aby rodičov maloletých detí zaviazal prispievať na ich výživu mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa od právoplatnosti rozsudku vždy k 20-temu dňu v mesiaci na účet CDR Hriňová.

Svoj návrh zdôvodnil tým, že maloleté deti sú umiestnené v CDR Hriňová z dôvodu, že matka nebola schopná zabezpečiť im základnú osobnú starostlivosť, nakoľko nemala kde s nimi bývať, s tým, že ich úrad sa pokúšal matke pomôcť vyriešiť bytovú otázku a poskytla sa jej možnosť núdzového bývania, čo matka odmietla. Poukázali na rozhodnutie tunajšieho súdu v konaní 10PPOm/2/2022 zo dňa 20.10.2022. Uviedli, že túto rodinu vedú na tunajšom úrade od roku 2012, pričom odkázali na rozhodnutia tunajšieho súdu v konaní 12P/54/2021, ohľadne rozvodu manželstva rodičov maloletých detí, konanie 5P/14/2020, v ktorom bolo nariadené neodkladné opatrenie, keďže rodičia maloletých detí ostali bez bývania, odišli za prácou do ČR a maloleté deti nechali u starej matky, ktorá sa už nechcela o ne starať. Tiež poukázali na konanie 14P/6/2020, na základe ktorého boli maloleté deti odovzdané naspäť do osobnej starostlivosti rodičov, s tým, že dňa 20.10.2021 sa matka dostavila na tunajší úrad za účelom pomoci pri nájdení bývania, keďže uvádzala, že bola týraná svojim manželom a otcom detí. Na základe tejto skutočnosti zvážila návrat na Slovensko, pričom vedela, že sa nemá kam vrátiť. Úrad matke poskytol sociálne poradenstvo a sprostredkoval bývanie v CSS Dália Krupina.

Dňa 27.10.2022 sa v priestoroch ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina konalo pracovné stretnutie vo veci ďalšieho smerovania maloletých detí A.. Na stretnutie sa dostavili všetci, okrem otca maloletých detí. Matka uviedla, že býva u svojej kamarátky v Dudinciach. Dňa 31.10.2022 cestuje do Nitry, kde by mala pracovať na zmluvu. Dlhy, ktoré má, rieši vyhlásením osobného bankrotu. Na pracovnom stretnutí sa zhodli na tom, že polroka je krátka doba na to, aby mohla matka zastabilizovať svoje pomery a poskytla deťom stabilné a bezpečné prostredie bez akýchkoľvek negatívnych javov. Tieto momentálne potrebujú cítiť, že matka ich výchovu zvládne bez toho, aby sa situácia opäť opakovala a zanechala stopy na ich psychike. V rodine maloletých detí sa momentálne nenachádza žiadny blízky, ani vzdialený rodinný príslušník, ktorý by bol schopný adekvátne zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté deti v plnom rozsahu.

Poukázali na to, že adaptácia maloletých detí na nové prostredie v CDR je dobrá. Maloletým deťom sa v skupine páči, vidieť, že sú spokojné, majú všetko, čo dieťa v ich veku potrebuje. K matke majú deti vybudovaný veľmi pozitívny vzťah, avšak táto s nimi rieši svoje problémy, čo nie je adekvátne ich veku a mentálnej úrovni a následne sa to odzrkadľuje na ich psychike.

Vyjadrili názor, že návrat maloletých detí do biologického prostredia nie je možný, nakoľko by v takejto situácii mohol byť ohrozený ich ďalší priaznivý vývin. Matka je momentálne bez bývania, finančných prostriedkov. Za daných okolností je zotrvanie maloletých detí v zariadení najvhodnejšie riešenie, keďže tu majú saturované základné životné potreby a toto je pre ne bezpečné a podnetné prostredie, s tým, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby bola ich opatera zabezpečovaná v zariadení.

2. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 20.02.2023, na ktoré sa dostavila poverená zamestnankyňa navrhovateľa, ktorá mala doručenie predvolania na toto pojednávanie vykázané riadne a včas. Na pojednávanie sa nedostavil kolízny opatrovník maloletých detí, ktorý ospravedlnil svoju neúčast na pojednávaní telefonicky a zároveň vyjadril súhlas, aby súd rozhodoval v ich neprítomnosti, s tým, že termín pojednávania zobrali na vedomie tiež telefonicky dňa 17.02.2023. Na pojednávanie sa dostavila matka maloletých detí, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Nedostavil sa otec maloletých detí, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané v súlade s § 111 ods. 3 C.s.p. v spojení s § 106 C.s.p.. Súd postupoval v súlade s ustanovením § 180 C.s.p., vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletých detí a kolízneho opatrovníka maloletých detí.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré v priebehu konania predložili účastníci, resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej moci a to: rodné listy maloletých detí z č.l.3-4, zápisnica z pracovného stretnutia ÚPSVaR Zvolen z č.l.6-10, správu Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z č.l.69, správu ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina z č.l.73-77, správu Obce Hontianske Tesáre z č.l.80, správu Mesta Krupina z č.l.82, správu firmy INDEX NOSLUŠ z č.l.87-88, správu firmy ePersonal, s.r.o. z č.l.89-91, správu firmy Abingdon Associates, s.r.o. z č.l.92-94, správu firmy TRANSFER International Staff, k.s. z č.l.98, 100, správu CDR Hriňová z č.l.101-103, správu firmy ASK SERVICE, s.r.o. z č.l.104, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.105, tiež sa oboznámil s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Zvolen sp.zn.10PPOm/2/2022, 12P/54/2021, 14P/6/2020 a 5P/14/2020, a tiež vykonal dokazovanie

výsluchom matky maloletých detí a oboznámil sa s prednesom poverenej zamestnankyne navrhovateľa na pojednávaní, pričom zistil tento skutkový stav.

Z rodných listov maloletého P. A., M. A. a V. A. zo dňa 17.01.2022 súd zistil identifikačné údaje týkajúce sa maloletých detí vrátane údajov týkajúcich sa rodičov maloletých detí.

Zo zápisnice z pracovného stretnutia ÚPSVaR Zvolen zo dňa 27.10.2022 súd okrem iného zistil, že dôvodom tohto pracovného stretnutia bolo umiestnenie maloletých detí A. do CDR Hriňová, na základe neodkladného opatrenia. Zápisnica obsahuje vyjadrenia jednotlivých účastníkov, t.j. riaditeľky CSS Krupina, sociálnej pracovníčky CSS Dália v Krupine, sociálnej pracovníčky CDR Hriňová, vychovávateľky CDR Hriňová a pracovníčok ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina. Ako cieľ pracovného stretnutia je uvedené nariadenie ústavnej starostlivosti, s tým, aby sa matka postavila na vlastné nohy, našla si stabilnú prácu, v ktorej by vydržala minimálne rok, našla si stabilné bývanie, pričom tento proces môže trvať rok, možno aj dva roky. Keď bude mať bývanie, deti k nej môžu chodiť na krátkodobé a neskôr dlhodobšie pobyty cez víkendy a potom aj počas prázdnin, s tým, že tieto Vianoce budú tráviť spolu v CDR. Tiež sú tu špecifikované jednotlivé úlohy smerujúce k naplneniu tohto cieľa pre jednotlivé dotknuté subjekty vrátane matky maloletých detí.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 18.01.2023 a správy ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina zo dňa 20.01.2023 súd zistil, že matka maloletých detí v súčasnosti nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou, nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia bola do 02.11.2022, vyradená na základe vzniku pracovného pomeru. Nie je poberateľkou žiadnej štátnej, ani sociálnej peňažnej dávky, naposledy poberala prídavok na dieťa do októbra 2022. Pomoc v hmotnej núdzi ukončená v januári 2022. Otec maloletých detí v súčasnosti nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia do 09.05.2022, vyradený na základe vzniku pracovného pomeru. Nie je poberateľom žiadnej štátnej ani sociálnej peňažnej dávky.

Zo správy Mesta Krupina zo dňa 19.01.2023 súd zistil, že matka maloletých detí nebola Mestskou políciou riešená za žiadny priestupok.

Zo správy Obce Hontianske Tesáre zo dňa 19.01.2023 súd zistil, že otec maloletých detí má v ich obci trvalý pobyt, ale dlhodobo sa tam nezdržiava, ani nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Pracuje v meste Galanta v spoločnosti Samsung. Prebýva na ubytovni, ktorú poskytuje zamestnávateľ. Je tichejšej nekonfliktnej povahy, má sklon k podriaďovaniu sa dominantnej osobe. Čo sa týka rodinných pomerov s rodičmi, tieto sú naštrbené, útočisko pri návrate do obce mu poskytuje brat. K deťom má pozitívny vzťah, no z finančných dôvodov im nedokáže poskytnúť potrebnú starostlivosť, sám je človek bez domova. V ich obci nebol riešený za protiprávne správanie, ani na jeho osobu neboli podané žiadne sťažnosti od občanov.

Zo správ zamestnávateľov otca maloletých detí INDEX NOSLUŠ, s.r.o., ePersonal, s.r.o., Abingdon Associates, s.r.o., TRANSFER International Staff, k.s. a ASK SERVICE, s.r.o. z januára 2023 súd okrem iného zistil, že jednotliví zamestnávateľi uviedli čas trvania pracovného pomeru otca maloletých detí, ako i výšku príjmu, s tým, že posledný zamestnávateľ firma TRANSFER International Staff, k.s. uviedla, že pracovný pomer bol dohodnutý na určitú dobu do 31.12.2022, bol ukončený pre znižovanie stavov klienta a nový zamestnávateľ im nie je známy. Tiež z oznámenia firmy TRANSFER International Staff, k.s. z januára 2023 súd zistil, že sa týka matky maloletých detí, ktorá tiež pracovala v ich spoločnosti, s tým, že pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú do 31.12.2022, pracovný pomer ukončený pre znižovanie stavov klienta, s tým, že nový zamestnávateľ im nie je známy. Okrem toho bola oznámená výška príjmu matky maloletých detí za obdobie, počas ktorého pracovala v ich spoločnosti.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina zo dňa 30.01.2023 súd okrem iného zistil, že matka maloletých detí odišla za prácou do Nitry, kde by mala pracovať na dohodu cez pracovnú agentúru v obci Gáň ako skladník pre Tesco. Pracuje tam cca 2 týždne na 2 zmeny, ranná a poobedná, momentálne je v trojmesačnej skúšobnej dobe. Ubytovanie jej zabezpečila agentúra na ubytovni v Nitre. Otec maloletých detí by mal pracovať v Galante cez pracovnú agentúru, ktorá mu poskytla aj ubytovanie na ubytovni. Otec bol opakovane telefonicky kontaktovaný, ale tento bol nedostupný.

Zo správy Centra pre deti a rodiny Hriňová zo dňa 24.01.2023 súd okrem iného zistil, že maloleté deti A. boli umiestnené dňa 20.10.2022 do dvoch samostatných skupín z kapacitných dôvodov. Maloletý V. umiestnený na 4.samostatnej usporiadanej skupine v Korytárkach a maloletý P. a M. na 3.samostatnej usporiadanej skupine v Detve, s tým, že akonáhle sa uvoľní miesto na niektorej skupine, súrodencov spoja na jednu skupinu, za účelom udržiavania súrodeneckých väzieb. V správe je uvedené, akým spôsobom prebehla adaptácia maloletých detí v zariadení, aká je aktuálna situácia, sú zhodnotených ich študijné výsledky, zaradenie do jednotlivých škôl, ako i začlenenie do školského kolektívu. Taktiež je zhodnotený ich zdravotný stav. Vzťah medzi súrodencami je hodnotený ako veľmi blízky a pekný, s

tým, že V. navštevuje súrodencov skoro každý týždeň a sviatky strávili súrodenci spoločne v Korytárkach od 24.12. do 27.12.2022. Pokiaľ ide o kontakt s rodinou, uviedli, že matka pravidelne udržiava s deťmi kontakty, ako sa dohodli na prípadovej konferencii, kontaktuje sa dvakrát do týždňa v stredu a sobotu. Chalani majú svoje mobily, tak im napíše, aj zavolá cez Messenger. Matka bola na návšteve pred sviatkami 22.12.2022. Doniesla darčeky, ktorými obdarovala deti. Tiež na Mikuláša im poslala balíček. Balíčky poslala aj s rôznymi vecami inými ako sladkosti, peniaze, slúchadlá. Matka si vyživovaciu povinnosť neplní. Otec maloletých detí sa ozýva na ich mobil. Nemajú vedomosť koľkokrát volal. Otec v decembri uhradil vyživovaciu povinnosť. Na záver konštatovali, že vzhľadom k tomu, že rodičia do dnešného dňa nevytvorili vhodné podmienky na návrat detí do biologickej rodiny, sú za to, aby nad deťmi súd nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá by sa vykonávala v ich zariadení.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.10PPOm/2/2022 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 20.10.2022 č.k.10PPOm/2/2022-19, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.11.2022, ktorým súd nariadil matke maloletých detí tieto odovzdať do dočasnej starostlivosti CDR Hriňová a zároveň určil obom rodičom maloletých detí prispievať na ich výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť, na účet CDR Hriňová. Taktiež uložil navrhovateľovi ÚPSVaR Zvolen povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.12P/54/2021 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 26.04.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.05.2022, ktorým bolo rozvedené manželstvo V. A., nar. XX.XX.XXXX a V. A., nar. XX.XX.XXXX, a zároveň súd schválil rodičovskú dohodu ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, keď maloleté deti V., P. a M. A. boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá je ich oprávnená zastupovať a spravovať ich majetok a otec maloletých detí bol povinný prispievať na ich výživu sumou 80,- EUR resp. 70,- EUR resp. 50,- EUR k rukám matky maloletých detí, a tiež súd upravil styk otca s maloletými deťmi každú nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.5P/14/2020 súd zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 23.01.2020 č.k.5P/14/2020-12, ktoré nadobudlo právoplatnosť 04.03.2020, a ktorým súd dočasne zveril maloleté deti A. do starostlivosti CDR Trnie a navrhovateľovi ÚPSVaR Zvolen uložil povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.14P/6/2020 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 01.10.2020 sp.zn.14P/6/2020-99, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.10.2020, ktorým súd konanie na nariadenie výchovného opatrenia podaného ÚPSVaR Zvolen zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu a zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Zvolen uznesením sp.zn.5P/14/2020-12 zo dňa 23.01.2020.

Z prednesu poverenej zamestnankyne navrhovateľa na pojednávaní súd zistil, že sa v celom rozsahu pridržala podaného návrhu a žiadala, aby súd rozhodol v intenciách tohto návrhu. V reakcii na vyjadrenia matky na pojednávaní uviedla, že plánuje návštevu v zariadení, kde sú umiestnené deti v priebehu mesiaca marec a opätovne sa pokúsi zabezpečiť, aby boli deti umiestnené spolu, ideálne na pracovisku Korytárky, pokiaľ sa uvoľnia kapacitné možnosti, a pokiaľ ide o dotknutú zamestnankyňu, ktorej sa týkal incident s maloletým P., táto by tam už nemala pracovať, s tým, že jej bolo povedané, keď to telefonicky preverovala, že boli z toho vyvodené dôsledky.

Z výsluchu matky maloletých detí na pojednávaní súd okrem iného zistil, že s návrhom nesúhlasí, aj keď vie, že jej nič iné nezostáva, lebo nemá ich teraz kde dať. Za polroka nie je schopná to vyriešiť, ale do konca roka by to mohla zvládnuť, a teda podľa nej ústavná starostlivosť nie je potrebná. O deti sa riadne starala, mali u nej všetko, len s tým bývaním bol problém. V súčasnosti je zamestnaná, ale zarába len minimálnu mzdu, v čistom je to 480,- EUR. Aspoň má ubytovanie na ubytovni zdarma. Chcela by aspoň, kým sa to vyrieši, aby deti boli umiestnené spolu, pretože sú na seba naviazané a najlepšie, aby boli v tom zariadení, kde je V., pretože tam sú všetci spokojní, aj keď tam boli deti na pobyte počas Vianoc, boli by tam oveľa radšej. Tam, kde sú normálne, sa im nepáči. Tie pracovníčky sa o ne nestíhajú riadne starať a stalo sa, že P. tam zamestnankyňa udrela, pričom ona si neželá, aby jej deti niekto bil, keďže ona ich tiež v živote neudrela. Tiež sa jej nepáči, že začali jej obmedzovať kontakt s deťmi. Ona sa ich snaží navštevovať ako môže, aj teraz, keď bol V. operovaný, tak tam bola s ním. Teraz má M. problém so zubom, tiež to neriešia. Keby mohla, ide s ňou ona k zubárovi. Čo sa týka toho incidentu s maloletým P., tak jej bolo povedané, že dotyčná dostala upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny, s tým, že ak by sa to ešte raz opakovalo, tak že bude prepustená.

4. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona č.601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 107,03 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené neploleté dieťa,
2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

5. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh je dôvodný.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v čase vyhlásenia rozsudku boli splnené podmienky na to, aby súd nariadil u maloletých detí A., V., P. a M., ústavnú starostlivosť, keďže v súčasnosti otec maloletých detí neprejavil záujem prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti a matka maloletých detí nie je schopná im zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť, a to po stránke materiálnej, konkrétne nemá zabezpečené pre deti vhodné bývanie, keďže sama žije iba na ubytovni, ktorú jej poskytol zamestnávateľ. Zároveň nemá nateraz dostatok finančných prostriedkov, aby si zabezpečila iné vhodné bývanie, ktoré by zodpovedalo potrebám maloletých detí. Matka maloletých detí je v súčasnosti zamestnaná, avšak poberá nateraz len minimálnu mzdu, z ktorej si nevie vytvoriť finančnú rezervu, ktorá je napríklad potrebná na úhradu kaucie pri uzavretí nájomnej zmluvy na byt. Matka o maloleté deti prejavuje záujem. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že tak deti medzi sebou navzájom, ako i s matkou majú vytvorený veľmi pekný vzťah a matka deklaruje jednoznačne svoj záujem o to, aby boli deti navrátené do jej rodinného prostredia, avšak aktuálne ešte nebola schopná usporiadať si svoje osobné záležitosti takým spôsobom, aby mohla prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti.

Súd pri rozhodovaní v tejto veci vychádzal z toho, že bola splnená aj ďalšia podmienka potrebná na to, aby mohol nariadiť ústavnú starostlivosť, a to, že maloleté deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, keďže na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že žiaden z ich rodinných príslušníkov, či iných blízkych osôb neprejavil záujem o takúto formu náhradnej starostlivosti, nakoľko nebola preukázaná ani možnosť zveriť maloleté deti do pestúnskej starostlivosti, súd rozhodol vo vzťahu k maloletým deťom nariadením ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Hriňová, pričom súd apeluje na ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina, s prihladnutím na kapacitné možnosti dotknutého zariadenia, aby v čo najkratšom možnom čase boli všetky maloleté deti umiestnené na tej istej skupine tak, aby boli zachované súrodenecké väzby, ideálne na skupine v Korytárkach, ktoré preferujú samotné maloleté deti.

Súd v súvislosti s týmto rozhodnutím poukazuje na možnosť, že pokiaľ matka maloletých detí bude schopná zastabilizovať si svoje sociálne a majetkové pomery, s tým, že si nájde stále zamestnanie, a to prípadne aj s vyšším príjmom, aký má doteraz tak, aby si mohla predovšetkým vyriešiť bytovú otázku na požadovanej úrovni, t.j. aby bytové pomery boli vhodné pre maloleté deti, a teda následne bude schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti plnohodnotným spôsobom, je možná do budúcnosti zmena výchovného prostredia v prospech matky maloletých detí (prípadne i otca maloletých detí, pokiaľ by o to prejavil záujem a boli by splnené aj ďalšie podmienky z jeho strany), čiže zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí. Rovnako by mohla byť ústavná starostlivosť vo vzťahu k maloletým deťom zrušená aj v prípade, ak by sa zmenili pomery ohľadne možnosti ich zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti a pod..

Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zároveň rozhodol o povinnosti oboch rodičov maloletých detí prispievať v minimálnej zákonnej výške na výživu maloletých detí V., P. a M., a to na každé dieťa zvlášť, keďže súd dospel k záveru, že aktuálne príjmové a osobné pomery oboch rodičov neumožňujú, aby títo boli zaviazaní na úhradu výživného vo vyššej výške, s tým, že aktuálna suma minimálneho výživného predstavuje čiastku 32,11 EUR mesačne, ktorú sú rodičia maloletých detí povinní uhrádzať na účet predmetného zariadenia, v ktorom sú maloleté deti umiestnené.

6. Podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

S poukazom na vyššie citované ustanovenie Civilného mimosporového poriadku súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Zvolen uznesením zo dňa 20.10.2022 v konaní sp.zn.10PPOm/2/2022-19, keďže meritórnym rozhodnutím súdu v súdnej veci, konkrétne momentom nadobudnutia právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia, odpadnú dôvody dočasnej úpravy pomerov k maloletým deťom Marekovi, Adrianovi a Vanese.

7. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená

starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..